

Dlhy nesmú presiahnuť tretinu príjmov

Krátkodobý úver predstavuje väčšiu záťaž v kratšom čase, dlhodobý znižuje splátky tým, že ich rozkladá sa na dlhší čas.

Existujú rodiny, ktoré majú viac úverov a len s ťažkosťami ich splácajú, ale sú aj také domácnosti, ktoré si s tým bez problémov poradia. Je to teda vec "šťastia" alebo skôr dobre prepracovaného systému domácnosti? Podľa Pavla Ďurkoviča, produktového manažéra spoločnosti AWD, výšku mesačných splátok treba prispôbiť výške príjmov a výdavkom.

Požičajte si rozumne

- Pomerne lacné sú úvery na financovanie bývania - úrok 5 - 6 percent ročne.
  - Viac preplácať na spotrebných bezúčelových úveroch - úrok 10 percent ročne.
  - Drahšie sú kreditné karty
  - po uplynutí bezúročného obdobia je úrok 20 - 25 percent ročne.
  - Finančne vás zaťažujú nákup na splátky s ročným úrokom aj 50 percent.
  - Najdrahšie sú pôžičky od nebankových inštitúcií s ročným úrokom viac ako 100 percent.
- Zdroj: AWD

Železná rezerva

"Popri ostatných pravidelných výdavkoch musí rodine ostať dostatok peňazí na splácanie úverov. Alebo opačne, po splatení úverov musí ostať suma potrebná na ostatné pravidelné aj mimoriadne výdavky." Ak výška mesačných splátok prekročí akceptovateľnú úroveň, začnú sa podľa Ďurkoviča problémy so splácaním. Miroslav Kykloš zo Salve Finance tvrdí - čím viac úverov má rodina, tým viac ich prepláca. "Môže sa stať, že kryje jeden úver druhým úverom, kde bývajú poplatky za vedenie úverových účtov, poplatok za poskytnutie, poplatok za vybavenie, náklady na vybavenie úveru a ďalšie nepriame náklady, ktoré musia sa znášať."

Nie je dôležité, koľko máte úverov, ale aké je vaše celkové úverové zaťaženie. To znamená, akú časť rodinných príjmov tvoria splátky úverov. "Dlhodobý život na dlh, ako to bývalo v Amerike, je možný len za predpokladu stabilného zamestnania, pravidelného príjmu a nízkych úrokových sadzieb. Aj tak to má rôzne riziká, ktoré sa vopred nedajú odhadnúť. Pri zvýšení úrokových sadzieb sa splátky môžu výrazne zvýšiť, a to ohrozuje splácanie," hovorí Ďurkovič.

Strážte si splátky úverov

Ako hovorí Tereza Adamcová z odboru marketingu a komunikácie Dexia banky Slovensko, najväčšie riziko pri úverových rekordmanoch súvisí s možnosťou poklesu ich disponibilného príjmu, a tým aj ohrozením schopnosti splácať úvery. Pre takéto prípady odporúča vytvárať si finančnú rezervu. Štefan Frimmer, hovorca Slovenskej sporiteľne tvrdí, že ak má klient viac malých úverov, spravidla zaplatí viac na úrokoch a poplatkoch, ako keby mal jeden väčší úver. "Pokiaľ suma všetkých mesačných splátok nepredstavuje viac ako 30 percent jeho mesačných príjmov, nemusí ani niekoľko úverov predstavovať problém." Nebezpečná situácia vzniká podľa neho vtedy, ak si klient začne požičiavať na úhradu splátok existujúcich úverov. "Takýto stav nie je dlhodobo udržateľný a je len otázkou času, kedy už nebude schopný splácať svoje záväzky, aj keď doteraz nemal pri žiadnom úvere omeškanú splátku," tvrdí Frimmer.

Klientov s viacerými úvermi zaznamenávajú v UniCredit Bank najmä pri krátkodobých úveroch. Podľa hovorkyne Zuzany Ďudákovovej niekedy ide o klientov, ktorí sa cez krátkodobé úvery pokúšali financovať aj výstavbu domu, pretože nechceli mať dlhodobé záväzky. "Viacero krátkodobých úverov ich finančne zaťažilo a potom riešili refinancovanie týchto úverov jedným dlhodobým úverom a ešte si požičali financie aj na dostavanie domu. Krátkodobý úver predstavuje väčšiu finančnú záťaž v kratšom čase, dlhodobý znižuje splátky tým, že ich rozkladá sa na dlhší čas."

Dokonalý prehľad v rozpočte

Podľa Nikoly Jančovičovej, mediálnej zástupkyne Home Credit, medzi ich klientmi sa vyskytujú aj takí, ktorí zvládajú splácať aj päť úverov naraz bez problémov. "Sú to zodpovední klienti, ktorí spravidla majú veľký prehľad o svojich výdavkoch a dobre vedia, čo si môžu dovoliť," tvrdí Jančovičová. Každá žiadosť o úver

prechádza v ich firme dôkladným schvaľovaním, pričom napríklad overujú príjem žiadateľa a nazerajú do úverového registra Solus. "Po posúdení balíka rôznych kritérií rozhodneme, či úver klientovi poskytneme. Ak ich má päť, všetky riadne spláca a jeho finančná situácia umožňuje splácať ešte ďalšie, úver mu poskytneme. Ak zistíme, že už nie, úver zamietame."

Dostanete ďalší úver?

Ako dodáva Andrea Trebuľová, hovorkyňa spoločnosti Cetelem Slovensko, evidujú aj klientov, ktorí majú úvery zároveň v ďalších splátkových spoločnostiach a bankách. Niekedy to môže byť desať a viac úverov, otázne preto je, či dostane ďalší úver "Existuje jednoduchá metóda, ktorá pomôže klientovi zhodnotiť jeho situáciu ešte pred požiadanim o úver. Postačí pritom pero a papier. Do stĺpcov na jednej strane sa zaznačia všetky isté mesačné príjmy domácnosti. Na druhú stranu sa spíšu bežné a pravidelné výdavky domácnosti, ako nájomné, strava, telefón a rôzne iné poplatky. Netreba zabúdať na budúce plánované výdavky. Na záver sa pripočíta rezerva na neočakávané výdavky."

Zdroj: Hnonline.sk

URL: <http://hnonline.sk/ekonomika/c1-40295530-dlhy-nesmu-presiahnut-tretinu-prijmov>

Autor: Kullová Zuzana, 2.2.2010